32e jaar. — Nr 142. Donderdag 26 november 1885.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt nr 37-39, te Tongeren.**

ABONNEMENT

Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »

Een blad afzonderlijk **15** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

☞ De personen die een abonnement aan den *Postrijder* zullen nemen voor het jaar 1886, zullen het blad gratis ontvangen tot den 1e januari aanstaande.

Men kan het blad eens, twee of drie maal per week ontvangen.

De prijs, vooraf betaalbaar, blijft bepaald als volgt :

Drie maal per week	**6** fr.
Twee maal	**5** fr.
Eens	**4** fr.

TONGEREN, DEN 26 NOVEMBER.

Liberale Gazetten.

Bij 't naderen van 't einde des jaars, komen wij de bijzondere aandacht inroepen onzer vrienden op de *gazetten*, die zij lezen en in huis nemen. Eene slechte gazet is een vergif voor die ze lezen en de pest voor de huisgezinnen waar ze ingang vindt. Waarom heerscht erthans zooveel ongeloof en zoo groote zedeloosheid onder 't volk ? 't Is grootelijks toe te wijten aan de verbazende verspreiding der slechte gazetten. Eene slechte gazet doodt den geest en het hart van die ze lezen en maakt er onvermijdelijk goddeloozen en zedeloozen van.

Toen Bonnard, de moordenaar van een policieagent te Vincennes gehalsrecht werd, hield hij niet op te zeggen tot den priester, die hem bijstond :

« De eerlooze bladen, die het volk bederven en » ophitsen, hebben mij zooverre gebracht ; ik » ben hun werk !

» Zeg en verhaal bij mijn dood lichaam : Zie» daar het werk der slechte gazetten! — Het zijn » die eerlooze openbare vergiftigers, die men » moest halsrechten : zij zijn de ware plichtigen. » Ik, een arme huisvader, ben nog een honner » slachtoffers. Hoeveel bedrieger en bederven zij » er dagelijks niet ? »

De druiven zijn te groen.

Enfin...., het is beslist, de liberalen zullen te Antwerpen niet in strijd komen met de aanstaande Senaatkiezing.

Ze durven niet, de zagers met hunne schoolwet en vetbetaalde op wachtgeld gestelde onderwijzers.

Omdat M. Victor Lynen geen kandidatuur wilde aannemen, trekken de stoeffers uit den Wolzaal achteruit !

Zijn er dan geene andere groote liberalen die kieslaar zijn ? Waar is dan A. Van den Nest, schepen der stad, M. Dhanis, M. Biart, M. Everaerts, ridder van Havre, M. Legros, M. Joosten.?

Is de genzenpartij zoo laag gevallen dat de eenige deftige personen die zij nog in haar midden telt, geen kandidatuur ervan durven aanveerden ? Dat kan wel zijn.

Maar ook de kiezers van 42 fr. hebben zoo wat beter begrip van den politieken toestand des lands als de kleine gemeente kiezers. De Kamerkiezers lachen met de vertelsels der hongerdoodstervende schoolmeesters en afschaffing van het onderwijs ! De kiezers weten hoe duur de schoolwet van 1879 in hunnen zak gezeten heeft en zijn blijde dat thans een ministerie aan het hoofd des lands is dat door spaarzaamheid en vooruitzicht 's lands gelden niet zoo roekeloos wegsmijt, zoodat de lasten niet gedurig moeten opgeslagen worden, zooals bij de genzen.

En het volk zon eenen geus moeten kiezen, die vijand is van ons ministerie, dat ons zooveel goed doet ?

Allo, gaat slapen, genzen, uwe druiven zijn nog te groen.

Zij volgen hem.

De liberalen, die zoo hevig uitvallen tegen den heer Thonissen, omdat hij nuttelooze scholen heeft afgeschaft, beginnen reeds zijn voorbeeld te volgen.

De liberale gemeenteraad van Zelzate heeft geweigerd voort te gaan met het geven van een hulpgeld voor de middelbare school, aldaar gevestigd.

Doch er is meer. De stad Brussel zelve, wier burgemeester *gezworen* heeft dat hij, kost wat kost, de bestaande scholen zal recht houden, de stad Brussel zelve heeft de bewaarschool, gezegd *de la Providence*, gevestigd in de Keistraat, *afgeschaft !*

Deze beslissing is gesteund — juist gelijk de besluiten van den heer Thonissen — op het feit dat gemelde school slechts 8 kinderen telde, en 600 fr. voor ieder kind kostte.

En wij, die meenden dat — zooals de overleden *Echo du Parlement* het op zijn sterfbed nog verzekerde — de scholen met weinig leerlingen juist de beste waren, en minst van al verdienden afgeschaft te worden !

Eene vraag : Zouden de twee onderwijzeressen, door de liberale stad Brussel in beschikbaarheid gesteld, ondanks haar wachtgeld ook sterven van honger ?

De tentoonstelling der voorwerpen bestemd om uitgedeeld te worden ter gelegenheid van Sint-Nicolaas aan de kinderen die de bewaarschool der Zusters van Maria bijwonen zal plaats hebben zondag 29 november van 11 uren tot 1 en van 2 tot 6, maandag 30, van 11 uren tot 1 en van 2 tot 5.

De fanfaren der Concordia zullen een concert geven zondag 29 om 11 uren.

Inkomprijs 10 centiemen.

Boekdrukkerij van M. Collée, groote markt, 37-39, Tongeren.

Is verschenen :

Uitlegging der Gemeentewet van België, van den 30 maart 1856, met bijvoeging van alle veranderingen welke latere wetten er aan toegebracht hebben, door **M. C. Van Tongeren**, derde en vermeerderde uitgaaf. Prijs fr. 1,50.

Het werk zal franco toegezonden worden aan de personen die de som van fr. 1,50 in een postmandaat zullen sturen aan den uitgever M. Collée, groote-markt, 37-39, te Tongeren.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 147 koeien, 32 kalveren, 66 schapen, 270 vette varkens en 1794 magere varkens.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Luik :

Verleden zaterdag, een weinig na 6 ure 's avonds, ging de heer Felix Mertens, de rue Eracle door, komende uit de rue St-Laurent te Luik. Daar hij iemand haastig hoorde op hem afkomen, keerde hij zich om en op hetzelfde oog-ablik ontving hij zulken geweldigen slag op het rechter oog bij middel van eenen *casse-tête* dat hij ten gronde viel ; de gekwetste kon opnieuw te been geraken, doch zijn aanvaller bracht hem alsdan eenen slag toe in volle aangezicht en wel met zooveel geweld dat hij bewusteloos ten gronde viel. De baanstrooper bracht zijn slachtoffer nog andere slagen toe en begon daarna zijne zakken te onderzoeken. Hij werd waarschijnlijk in zijne opzoekingen gestoord, want na de broekzakken, die ledig waren, omgekeerd te hebben, onderzocht hij niet verder de zakken van den frak, waarin zich eenige franken bevonden.

Rond half zeven werd de heer Mertens nog altijd in bewusteloozen toestand door eenige geloiren aangetroffen. Het slachtoffer is een man van 60 jaar, woonachtig in de rue Goffin te Luik, waar hij handel drijft in eieren. Hij heeft verklaard dat zijn aanvaller een zwaarlijvige kerel was zonder baard van 35 tot 40 jaar oud. Die aanranding, zoo vroeg in den avond en op een honderdtal meters van een politiebureel gepleegd, getuigt van eene zeldzame stoutmoedigheid. Ook denkt men dat de policie den schurk weldra zal in handen krijgen.

— De tuchtraad van een regement, in bezetting te Luik, heeft verledene week uitspraak gedaan over het volgende geval. Een soldaat, na eene tamelijke lange afwezigheid, was in de kazernen teruggekeerd in een kapucien gekleed en zoo dronken dat hij met moeite gaan kon. Het kostuum was volledig : tot de schoenen zelven waren uitgesneden en sandalen van gemaakt ; op zijnen rug was er eene plakkaat vastgemarkt, waarop te lezen stond : *Nieuw uniform voor het belgisch leger.* De soldaat heeft geene voldoende uitleggingen kunnen geven, waar men hem dat kapucienenkostuum heeft doen aantrekken. Hij is tot vier dagen cachot veroordeeld geworden om eene kleeding aangetrokken te hebben in strijd met het reglement.

— Een machinist van den hollandschen staatsspoorweg, Olivier, is maandag nabij Luik van eene in gang zijnde machien gevallen. Toen men hem ter hulp snelde was hij reeds dood.

— Vrijdag morgend rond 8 ure vond eene oude bedelares een pakje onder het portaal der St-Pieterskerk te Leuven, op den stoel waarop zij gewoonlijk zat.

Het pakje bevatte een kinderlijkje. De policieagent van Leuven heeft het naar het doodenhuis doen overbrengen.

Het was gewikkeld in twee bruine neusdoeken met witte ruiten, waarvan de zoomen waren afgesneden, in een handdoek en in een stuk grof lijnwaad, dat men veronderstelt van een bedlaken voort te komen.

De navelstreng was afgerukt. Het kind was verwurgd geworden bij middel eener koord, die nog rond zijn halzeken lag. Men zoekt den dader dezer kindermoord op, die tot een 3tal dagen moet opklimmen.

— De zaak Peltzer. — Bijna drie jaren zijn verloopen sedert den dag dat de berughte zaak Peltzer voor het assisenhof van Brabant afliep met de terdoodveroordeeling der gebroeders Peltzer. Den 22 december zal het drie jaren geleden zijn dat dit vonnis uitgesproken werd en vandaag even als den dag zijner aanhouding, blijft Leon Peltzer nog altijd staande houden dat zijn broeder Armand onschuldig was. Bij het overlijden van Armand Peltzer in de gevangenis van Leuven, herhaalde Leon die bewering, en James Peltzer gaf toen te kennen dat hij eene memorie ging uitgeven om er de rechtzinnigheid van te bewijzen.

Thans is die memorie voltrokken en den 22 december, verjaardag van het arrest, zal zij uitgegeven worden. Zij zal eene brochuur van een 40tal bladzijden uitmaken, die al de stukken van het onderzoek zal bevatten, zelfs die welke niet voorgesteld werden in de debatten. De geschiedenis van den berughte gelen koffer, waarmede de rechters, de jury en het publiek zich zoo zeer bezig gehouden hebben, zal er in uiteengezet worden met al de documenten die er aan verbonden zijn. Van welk oogpunt ook genomen, zal die mededeeling zeer belangwekkend zijn.

— Zaterdag avond waren in de koninklijke renbaan te Brussel, twee jonge meisjes, equilibristen, bezig met op twee boven elkander hooggespannen ijzerdraden toeren van equilibre te doen, wanneer de bovenste draad brak. De equilibriste, die er bevallige posen op maakte, viel, en het ongeluk wilde dat zij den ondersten draad ontmoette, die haar diep in het vleesch van armen en schouder drong. Door den schok werd ook de andere artiste, die op den ondersten draad posen maakte, omvergeworpen en de twee meisjes vielen gansch bebloed, in het gespannen net. Men verhoopt dat dit ongeval geene erge gevolgen zal hebben.

— Het Paleis der Natie. — Zooals wij over eenige weken aankondigden, wordt het herbouwingswerk van het Paleis der Natie met meer spoed dan vroeger voortgezet. Het grof werk is overal gedaan en men kan voor vast verzekeren dat de Volksvertegenwoordigers rond het einde van mei 1886 het zullen kunnen betrekken, doch daar de zittijd ter oorzake der weigevende kiezingen van juni, rond 15 mei moet eindigen, zal de nieuwe zaal eerst bij de opening van den volgenden zittijd kunnen worden ingehuldigd.

Het portaal zal in zijnen vorigen staat hersteld worden ; alleen de beelden der grondwettelijke vrijheden, die door instorting verbrijzeld werden, zullen niet meer worden herplaatst. De andere standbeelden hebben minder geleden, maar zullen toch eene herstelling moeten ondergaan.

De woning van den poortier, waar sommige Kamerleden gewoon zijn te ontbijten, zal beter ingericht worden, en de koolkelders zijn derwijze gemaakt dat men niet meer om den schijn te hebben er veel te leveren, de helft der kolen langs eene andere deur buiten zal moeten dragen, zooals men eens ontdekt heeft. De kelders zijn zooveel vergroot dat er eene goede winterprovisie zal kunnen geborgen worden.

Het buitenwerk voor verlichting en verwarming van de ondergebouwen is bewonderenswaardig, doch er zijn er niet meer zooveel nuttelooze als in het vroegere gebouw, waar men ze bij kilometers telde.

— De keizerlijke familie van Oostenryk-Hongarie vierde vrijdag te Godollo het naamfeest van keizerin Elisabeth. Voor de eerste maal was op het feest de kleine prinses Elisabeth, het dochtertje van prinses Stephanie en aartshertog Rodolf. Onder de geschenken aan de keizerin bevond zich eene bloemtuil vergezeld van het portret-albumkaart van haar kleinkind. Op de albumkaart stond geschreven met de hand van het prinsesken : « Aan de lieve grootmoeder. Hare Elisabeth. » Het spreekt van zelfs dat prinses Stephanie de hand van haar dochterken heeft moeten leiden.

— Volgens den brusselschen correspondent van den *Journal de Liége* zou de ongestelheid van den heer Malou veel ernstiger zijn dan gezegd werd en er zou nog al veel tijd verloopen vooraleer hij geheel hersteld zal wezen : goed ingelichte personen beweeren dat hij met lamheid geslagen is langs de rechterzijde.

— De *Indépendance* meldt dat het verlof aan den luitenant-generaal Brialmont toegestaan met twee maanden verlengd is. Na afloop van dit verlof zal de uitstekende militair-ingenieur op pensioen gesteld worden.

— Men schrijft uit Antwerpen :

Zondag, rond den middag, is een factoor van den ijzerenweg op Zurenborg door een trein verrast en verpletterd. De ongelukkige jongeling heet, zegt men, Van Lemmen en woonde bij zijne moeder te Berchem. Het verminkte lijk is naar het gasthuis dezer gemeente gebracht.

— Er zijn te Boom 500 steenbakkers zonder werk. Het is een aanzienlijk getal en het gebrek moet groot zijn in die gemeente.

— Wij vernemen zegt de *Gazette van Willebroeck*, dat er te Bornhem, in de bronwerij *de Pik*, een groot ongeluk zou voorgevallen zijn. De oudste zoon van den heer Nuydts zou in eenen ziedenden ketel gevallen en deerlijk verbrand zijn. Zijn toestand is zeer bedenkelijk.

— Men meldt uit Charleroi :

Verleden donderdag nacht heeft een straatkeerder, die sedert eenigen tijd teekens van zinsverbijstering gaf, een gedeelte der voorstad overhoop gezet. Rond half 9 's avonds was hij op het dak eener woning geklommen en begon eene schouw af te breken en de steenen naar beneden te werpen, na deze volgde eene andere schouw, toen een derde, en met ongehoorde stoutheid van het eene dak naar het andere overloopende, brak de kerel de pannen uit, welke hij eveneens met geweld naar beneden sloegende. De gendarmen, policie en nachtwakers waren niet in staat, den razende tot bedaren te brengen en eene poging om hem gevangen te nemen, zou ongetwijfeld den dood gekost hebben van dengene, die 't zou wagen hem te naderen. Rond 5 ure 's morgends, toen hij meer werk afgedaan had dan drie werklieden op eenen geheelen dag zouden kunnen doen, besloot hij van zelf, naar beneden te komen, waar men hem aanstonds in verzekerde bewaring nam. Men heeft den ongelukkige naar het gezondheidsgesticht van Doornik overgebracht.

— Te Dieghem, bij Brussel, heeft men zaterdag namiddag een zwaar stuk hout op de sporen van den ijzerenweg vinden liggen. De machinist van eenen koopwaarentrein heeft met alle mogelijke moeite de snelheid kunnen verminderen, zoodat de baanveger van de lokomotief het hout kon op zij stooten, en er geene ongelukken gebeurd zijn. De dader van dezen aanslag wordt opgezocht.

— Het krimpen van hout. — Volgens een tijdschrift wordt in Sardinie het volgende middel gebruikt tegen het krimpen en schuren van hout. Hout dat voor spreken van rijtuigen en wagens, van deuren, ramen, enz. moet dienen, wordt gedurende 8 dagen in eene goed verzadigde pekel van keukenzout gelegd, waarna het de hevigste zonnewarmte en alle onguurheden van het weder zonder nadeel schijnt te kunnen onderstaan. Dat verdient beproefd te worden voorzeker.

⁂ *Al te gemeenzaam.* — Dezer dagen ging M. Klepkens in eenen restaurant eten en vroeg een dozijn oesters.

De garçon komt met de oesters, zet ze op tafel en neemt er een der schoonste af, doet er wat citroen op druipen en speelt ze binnen, terwijl M. Klepkens er staat op te kijken.

« — Maar garçon, wat doet gij daar, dat is wat al te gemeenzaam.

« — Mijnheer, zegt de garçon, zich den mond afvagende, ik heb ze geteld, er waren er dertien !

⁂ Een kijlachtige vrouw zeide tot haren man, die volgens haar een slechte keus had gedaan van laken voor een nieuw kostuum : Ge kiest toch altijd 't slechtste.

— Dat is waar, antwoordde de man : ik ondervind het dagelijks met u.

Politiek overzicht.

HET GEVECHT IN DEN DRAGOMAN-PAS.

Zie hier de verschillende inlichtingen, die wij kunnen verzamelen over het gevecht, zondag in den Dragomanpas geleverd en dat eindigde met de bezetting van den bergpas door de Bulgaren.

« Slivnitza, 25 nov.

« Dezen morgend waren de hoogten van den Dragomanpas nog door een servisch legerkorps bezet. Een sterk bulgaarsch verkenningskorps ontmoette den vijand en het gevecht begon onmiddellijk met een hevig geweervuur.

« De Serviers hadden een zeker getal punten versterkt en van geschut voorzien.

« Vorst Alexander is op het slagveld verschenen, en deed het Turnovo-regement vooruitrukken, dat nu voor de eerste maal aan een veldslag deelgenomen heeft. De andere troepen werden in reserve gehouden te Slivnitza.

« Omtrent 2 ure namiddag was het gevecht in al zijne hevigheid.

« Omtrent het vallen van den nacht hebben de Bulgaren, met gevelde bajonnet, de stellingen bestormd en de Serviers verjaagd. De Bulgaren hebben den nacht doorgebracht in de veroverde stellingen. »

« Dragoman, 22 november.

« Nadat de Serviers eergisteren uit den omtrek van Slivnitza verdreven waren, begonnen de Bulgaren hunnen optocht tegen de goed versterkte stelling der Serviers nabij Dragoman.

« Zoodra de kavalerie-afdeelingen het veld hadden schoon gevaagd, volgde een hevige aanval tegen de hoogten, door de Serviers bezet. De Bulgaren bestormden den eenen heuvel na den anderen, onder het spelen der regimentsmuziek.

« Het grootste deel der servische stellingen werden ingenomen, en de Serviers werden op de vlucht door den engen bergpas gedreven.

« Indien het servisch leger met geheel ontmoedigd was, zou het zeker een beteren tegenstand geboden hebben. Nergens wachtten de Serviers den aanval met de bajonnet af. Zij haasten zich de vlucht te nemen, en hunne verliezen zijn dan ook gering.

« De Bulgaren verloren ongeveer 100 man. »

NIEUWE NEERLAAG DER SERVIERS.

Het Servisch gezantschap te Parys, heeft de volgende officiede depeche ontvangen :

Belgrado, 24 november.

« Ons leger heeft maandag de bulgaarsche versterkte stellingen aangevallen, doch werd na een hardnekkig gevecht teruggedreven. Ons leger is dan teruggetrokken naar zijne stellingen nabij Tzaribrod en Tern. »

Dood van den koning van Spanje.

Eene gewichtige tijding komt uit Madrid.

Koning Alfons XII is gisteren woensdag om 9 uren 's morgens overleden, tengevolge der teringziekte waaraan hij sedert lang leed.